

Sobre el moment polític actual

Dll, 1/10/2012 per Josep Gallifa

[Universitas](#)

Sembla difícil en les converses d'aquests dies, des de la manifestació de l'11 de setembre i arran del recent anunci per part del President de la Generalitat de convocatòria d'eleccions anticipades, no tractar d'una forma o una altra el tema dels canvis en la situació de la política catalana. Potser el que vaig a escriure son coses sabudes, però repassem-les per veure l'efecte que fan posades juntes i al costat d'altres que porten més recorregut. Intentaré escriure-ho amb objectivitat.

Tot sembla apuntar a que han augmentat els catalans que no veuen solució de futur per Catalunya en el marc de l'actual Estatut i Constitució i que volen avançar cap a l'estat propi, com deia el lema de la manifestació de l'11 S. El que abans podien ser visions d'unes minories i d'alguns polítics ara està present en molta gent. S'ha produït en moltes consciències com una transmutació del catalanisme que volia transformar Espanya a un catalanisme que demanda més sobirania, i s'ha concretat en la proposta del Parlament del dret a decidir el futur. Podríem estendre'ns en buscar les causes, les responsabilitats, ... Ja s'ha anat fent. El que sí sembla que seria una anàlisi esbiaixada aquella que volgués minimitzar el que està passant. No és només la tàctica d'uns o altres polítics, sembla, sinó que és més la gent, o almenys una part prou significativa de catalans, que s'han avançat a proposar aquest camí. Això tampoc vol dir que siguin tots, ni molt menys, però sí que hi ha una inèrcia social i política important.

Estretament relacionat amb això el govern actual d'Espanya sembla que ha posat un límit a les aspiracions d'autogovern de Catalunya, en l'actual Constitució, Estatut i sistema de finançament. Segurament a la resta d'Espanya hi ha gent que entén Catalunya, segurament en els partits d'àmbit estatal hi ha matisacions, sobre si federalisme o autonomisme, però també ha passat que, el que abans era cosa d'uns pocs opinadors, això que "els catalans només demanen", "no ténen raó", etc., ara sembla que ho pensa també molta gent del carrer i una majoria de la classe política i mediàtica espanyola. També podríem buscar causes, responsables, ... només posem sobre la taula el que sembla un fet. Així i tot és perfectament legítim, i potser desitjable per alguns, el poder articular des dels partits d'àmbit estatal alguna contraproposta per l'encaix de Catalunya, que pugui anar més enllà de l'encallament de la situació actual.

Un altre fet remarcable és que per primera vegada la premsa internacional s'ha fet ressò en primeres pàgines del que passa a Catalunya, d'aquella gran manifestació i, en alguns casos, s'ha mostrat comprensiva amb el problema fiscal que expliquen que té Catalunya, veient les dificultats del camí encetat, però explicant amb objectivitat la situació. Ara bé no es pot obviar que tot això es dona en un context de crisi econòmica, en la que Espanya està en el punt de mira, sembla que a punt de demanar un rescat, amb una banca endeutada i unes administracions que han de realitzar ajustos difícils per disminuir el dèficit i tornar els crèdits, amb la pressió dels mercats i dels estats europeus menys endeutats. Això afecta els serveis públics, els convenis amb les institucions socials, acadèmiques i de recerca, etc. també de Catalunya.

Espanya i Catalunya a més tenen un atur molt elevat, insostenible, i que sobretot afecta els joves, l'economia està en recessió o aturada i no es veu propera la

recuperació econòmica i la creació de llocs de treball. Tampoc es veuen sectors dinàmics de l'economia que a curt termini puguin estirar de l'ocupació. La situació econòmica fa que un percentatge de la població cada vegada més gran estigui en situació de pràctica pobresa, amb unes institucions socials que no donen l'abast. A més queda pendent, com reclamen molts, l'avançar per construir una societat que sigui una mica més justa on no passi que uns molt pocs cada vegada tinguin més i més, i siguin majoria els que vagin assumint les conseqüències de la situació de crisi i alguns no tinguin ni els mínims per una vida digna.

Posat tot això junt fa impressió, respecte. Uns tenen il·lusió pel futur, altres preocupació... El que podem dir és que són temps nous pels que no tenim precedents. Així doncs els mapes vells possiblement no serveixin per guiar pels territoris nous. Des dels diferents àmbits de la societat, també des de l'Església o la Universitat, segur que podem contribuir, amb respecte per les diferents opcions, a demanar que els debats transcorrin per camins de racionalitat, que es puguin trobar entre tots vies constructives, integradores, de diàleg i respecte, de serenitat i confiança en el futur. Catalunya sempre ho ha sabut fer així i no té perquè ser diferent. També podem contribuir a fer veure la inadequació de l'irracionalisme, les confrontacions passionals, les baralles basades en la falta d'autocontrol, les coaccions i amenaces, i la falta de civilitat, que l'únic que amenacen és la convivència. No s'hi val en aquests moments de tants fronts oberts a criminalitzar els altres, a perseguir suposats culpables i a portar els debats per aquests vells territoris. La campanya electoral no ho justifica, estem en un altre lloc. És més aviat un repte per la capacitat d'iniciativa política per resoldre els problemes reals i una prova per la maduresa de la democràcia espanyola.